

اِسْتِغْنَا

نومرو ۱۶

بجانبہ

۱ کانون ثانی ۱۳۲۴

انگلتريه و فرانسه پارلمنتوري

— ۲ —

لوحه لوده زراعت ، صنعت و تجارتي لوحه نك زيرينه يعنى تشكىل ايدن اهرامك قاعده سنه وضع ايله دم . زيرا بواوج مسلك عمل بر ملكتده افعال و مساعي اساسيه ني ارا نه ايدر .

اقوات يوميه بي احضار ايدن مسالك ثلثه مذكوره در . مشاغل و اعمال ساره اتحقق بونلر اوزرينه ، يواساس ، بوتمل اوستنه بنا ايديله بيليرلر .

شو اوج مسلك دوچار تزلزل اولورسه بتون بنای جمعيت صارصيلير . آنلر خسته لانيورسه جسيم هيئت اجتماعيه معلول و ناتوان قالير . آنلر فاياب اولورسه جمعيت اولور . طبقى غدا سز قالان ، بسله نه مين وجود بشركي .

بر جمعيت ، ضرورت حالنده ، آووقا سز ، غزنه جيسز ، طبييسز ، مأمور سز ياشايه بيلير . فقط غدا سنك مواد اصليه سني ورن ، زراعت اربابي ، حيات و موجوديتني ادامه به مفتضى اشيا بي اعمال ايدن اصحاب صنايع ، وهر شيشي نقاط و مواقع احتياجه توزيع ايله ين تجار اولقسزين ياشايه ماز .

شعدي باصره عبرتله باقلم . يوقاريكي ايكي لوحه بزه نه كوستر بور :

بواوج مسلك اصلي اربابنك فرانسه ده مجلس مبعوثانه بك آزه بك محدود برصورت و نسبتده اشتراك ايله دكاريني ارا نه اتمه يورمي ؟

ايشك يالكز بوقدرى بيله اهميت ووخامتدن خالى دكلدر . حال بوكه شو اوج مسلكدن هر بريني آيري آيري تحليل ايدرسه ك وخامت متظاهره ده شفته نمايان اولور .

زراعت لوحه تشكلات اجتماعيه نك تماميله قاعده سنه وضع ايدملك ايجاب ايدر . زيرا يالكز طوغرودن طوغرويه مابه الاغتدا اولديني ايچون دكل بتون مسالكك لك ثابت و مستقري ، تحولات آيسه دن لك آزاده سي بولونديني ايچون ملتة صنعتدن ، تجارتدن ده اساسلي برعلاقه و ارتباطي واردر .

زراعت عادتاً اوزرنده اجرا ایدیلدیکی طویراغك شريك حال ثبات واستقرار ایدر .
صنعت و تجارت کبی ناکهانی ، درین تحولاته معروض ، مستعد دکلدر .
هر حالده بو وصف استقرارندن طولانی زراعت بر جمعیت ایچون رصین
و محکم برتمل تشکیل ایدر .

اهالی مملکتك ارض ملی به وعادات و تعاملات مملکتیه فوتله مربوطه قسم
جوهریسی ، بر عنصر مهم اساسیسی وجوده کتیرر .
وطنك حضور و آسایشه ، دوام و بقاسنه مقتضی عناصرك زیاده عالم زراعتده
بولونور .

حال بوکه بوجوهر اساسی فرانسه مجلس مبعوثانیه اهمیت اجتماعیسیله متناسب
بر نسبتده داخل دکلدر . بوراده ارباب زراعتك مقداری (۷۲) در . بومقدار
(۲۷۰) نفره بالغ اولان مسالك نظریه (فکریه) اربابنك مقداریله مقایسه اولونورسه
نه درجه آز اولدینی بتین ایدر .

فضله اوله رقی ذاتاً ضعیف اولان بومقدار اسباب آیهیه مبنی بر قات دها
آز عد اولونمق ایجاب ایدر .

شویله که بن بللی باشلی بشقه برکسب و صنعق اولمایان اراضی جسیمه
اصحابی ده زراع میانسه الحاقه مجبور اولدم . حال بوکه بونلرک هپسی امور زراعیه
ایله متوغل ویا واردات اراضی بی آلمقدن بشقه بر صورتله امر زراعتده علاقه دار
و بر بحر ان زراعتدن جداً متأم و مششکی اوله حق بروضع و حالی حائر دکلدر .
بونلردن یکر می ایکسی یالکراسما ارباب زراعتدنلر . یار سده اقامت ایدرلر .
کویلره پک آز کیدوب قالیرلر . کندیلرینه اراضینک ایشله تیلیمه سنه ، اک موافق
اصول زراعت و فلاحته ، هکتار باشنه حاصلاتك مقدارینه ، طبیعی و صناعی
کوبره لرك قیمته ، اراضینک کوبره له نمه سننده کوزه تیلیمه سی ایجاب ایدن نقاطه
و سائر مه دائر سثوال صوروله حق اولسه پک زیاده دوجار اضطراب و حجاب
اولورلر . بناء علیه لوحده بو کیلری آریجه ارا نه ایچون زراعه عائد مستطیلک
ایکی طرفته آنلری کوسترر قطعانی نقطه لرله ترسیم ایتدم .

دیمک که حقیقت حالده فرانسه مجلس مبعوثانده آنجق الی قدر ارباب
زراعت واردر .

حتی بونلرکده شونامه بحق لیاقتلرینه کفالت ایدم . زیرا کندیلرینی
یک یقیندن تدقیق ایدمه دم .

کریک قیمت اجتماعیه سی ، کریک مقدار اعضاسی اعتباریه بودرجه حازامیت
برمسلك اربابنک مجلس مبعوثانده بومرتبه نسبتسز براقلیتده قلماسی طبعی برحال
دکدر .

مملک ساره احواله یک مخالف اولان بویه بر نتیجه نک حصولی ایضاح
ایچون طول مدتدر ایقاع تاثیر ایدن بر سبب قوی بولمغه احتیاج واردر .
بوسبب هیچ شبهه یوق که اکا بر اصحاب اراضینک زراعت وفلاحی ترک ایتمه لری
وکویلری بر اقوب شهرلره کله اریدر . بوندن ایکی عصر اول حاز اصالت اراضی
جسیمه اصحابنک « ودر سایی » سرایلرنده ملازمات عاشقانه ده بولونمق اوزره
طاقم طاقم رحلتلریله باشلایان بومهاجرته بالاخره ولایاتنک طبقه متوسطه اهالیسی
اولادی ده پیرو اولمشدر . دنیانک بلکه هیچ بر طرفنده فلاحت وزراعتک فرانسه
قدر رغبتدن ساقط اولدینی بر مملکت یوقدر .

برعائله پدری اوغلنی آنجق بشقه برمسلكه سالک اولمغه قابلیتنی غیر مساعد
کورورسه چفتجی یاییور . اصحاب اراضیمزه تارلاری اوزرنده یاشامق منفارلک
اک فناسی کی کلیور . (۱۸۷۱) تاریخنده ملت مجلسنی رغبتدن اسقاط ایتمک
ایسته من مطبوعات جمهوریه مخالف اولدینی مبعوثانه مقام حقارتده چفتجی دیمکی
کافی کوروردی .

طوبراقدن ، طوبراقله علاقه دار اولان خصوصات واثیدادن بوتباعد و تنافر
فرانسزلرده اوقدر حسن تلقی کورمشدر که هیچ اونوتمام پارس پایاسلرندن بری
بسیوس اولدینی زمان کندی اداره روحانییه سی داخلنده بولونان دوستلرندن برینه :
« بویه کویلرده یاشامغه و مملک اولدیغکر اراضی بی بالذات ایشله تمکه نصل
قاتلانیاورسکر؟ بوقدر ثروتکزله پارسده اویله کوزل یاشایه بیلیرسکر که ! » دیمشدی .

آلک جدي آدمير نژدنده بيله بويولده افكار و مطالعات جاي قبول و التفات
بولورسه مجلس مبعوثانده ارباب زراعتدن يك آز اعضا بولونمق شوبله طورسون
اعضاي موجوده نك اوصاف مطلوبه بيه عدم مالكيكلي ده محل استبعاد اوله ماز .
اراضي جسميه اصحابي اطبائي ، مقاولات محررلرني ، وكلاي دعاوي بي
كنديلرينسه ترجيح ايدن هيئت منتخبين نژدنده كي اعتبار سزلفك اسبابني
كنديلرنده آراق لازم كليز .

وقيله موسيو لوبلاي نژدنده (مشاهير اقتصاديوندن بر استاد اولوب
Réforme sociale ك صاحبيدر) تصادف ايديكم بروقه بي اونوته ميه جقم .
بر انتخاب عمومينك فرداي وقوعنده اراضي جسميه اصحابندن بر مبعوث
نامزدي موسيو لوبلاي كورمه كلدي . انتخابده قزانه ماديغني حكايه ايدي .
جدي ، پدري وبالذات كنديسي شمد يه قدر متدبياً مبعوثلقده بولونديقلي
ايچون بو موفقيت سزلفك كنديسنه غايت گران كليور ، يك آجي نظلمانده
بولونتيوردی . عدم انتخابنه سبب اوله رق هيئت انتخابيه نك قدر ناشناسلغندن ،
محاكات ناسه ضلالت عارض اولديغندن ، افكار اختلاطويانه نك رواج و ترق
بولديغندن وساره دن بحث ايدويوردی .

لوبلاي صوردی :

— عزيزم قونت ، بيوك پدر كنز نره ده اوطوروردی ؟

— كندی اراضيسنده پارسه همان هيچ گلزدی .

— پدر كنز ؟

— پدرم تاهلندن صوكره اقامتگاه اسليسنی پارسه نقل ايدي .

— يا سز ؟

— بنده اويله .

بو سئوال اوزرينه لوبلاي بر آرميال شدت و افراط اولان طور درشتانه سيله
ديدي كه :

— اويله ايسه منتخبيلر كره قارشى ايديك كنز شكايه نجه محق دكلدر . دوشونكر كه

سز آنلرک آرمه سنده او طور مقدر، منفعتلرله ایشلرله مشغول اولمقدن، مملکتدن چکدیککز یاره بی اوراده صرف ایتمکدن و از چکدیککز حالدله منتخبلر کوشمده یه قدر بدرکزه و سزه قارشی یه آثار وفا کوشتمشله. فقط مرور زمان ایله آرتق بیقمشله، اوصاعشله.

هیچ اولمازسه هرکون کوردکاری، عندالایجاب بر معاونت ویا نصیحت تلقیسی ایچون کندیسنه مراجعت ایده بیله جکله بر آدمی انتخاب ایتمشله. بو آدم سزک یرکزه کچمش. چونکه ایکی بطنندن بری سز آرتق مملکتکری ترک ایتمشکر.

بومبعوثی آندن صوکره لوبلایک یاننده کوردیکمی خاطر لایه مایورم. شو حکایه دها بر جوق مبعوثلرک سرگذشت احوالک عینیدر. بلکه کونک برنده غرب ولایتمزدن پارلمنتویه کان اصحاب اراضیک ده عاقبت حالی بو اوله جقدر. ایچلرندن قدم اعظمی بارس ایچون طشره بی ترک ایتمکری حالدله حالا مبعوث انتخاب ایلمکده اولمالرینک سبی بدرلرینک دیکرلرندن زیاده حیفتلک اقامتی، عادتی محافظه ایتملرندن نشأت ایله مشدر.

زراعتدن صوکره عمران ملینک ایکی عنصر اساسیسی اولان صنعت و تجارت اربابی فرانسه پارلمنتوسنده دها آز کورونیور.

مبعوثان میاننده ۴۱ صنعتکار و ۲۲ تجار وارددر.

یک جوق خلقی استخدام ایدن و بونجه عظیم منافعی یدتمشیتلرنده بولوندوران کسان مجلس مبعوثانده نهدن بوقدر آز اعضایه مالکدر؟

اراضی جسیمه اصحابی کبی آنلری ده مسلکری ترک ایله اتهام ایده مه یز. صنعت و تجارت زراعت کبی دکلدر. صاحب مسلک هرکون منتظماً، مطرداً ایشی باشنده بولونماسی استلزام ایدر.

اگر ایش باشند اوزاقلاشیلیرسه، حق عنان اداره مصالح براز کوشه تیلیرسه درحال رقیبیلر ایلری به کچر، خرابی و پریشانی باشه چوکر.

فقط بوسفرده ايسته بوحال ، متبادياً ايشى باشنده بولونمق خصوصندهكى بولزوم واحتياجدركه مجلس مليه مركز اصول تشكيلاتيله توفيق قبول ايتمه يور . فرانسه كې بتون قواسى مركزده طويلانمش اولان ، اك كوچوك الكاهميتسز معاملات ومنافى بيله قوه مركزيه طرفندن اداره ومبعوثان ملت طرفندن تدقيق ومذاكره ايديان برملىكتده مجلسك اجتماعى سنهك قسم اعظمى اشغال ايدى جك درجه ده امتداد ايديور . اجتماعك شكل وطبيعت وقوعى ده بوا امتدادى برقات دها اوزاتيور . زيرا ايلريده كوره جكهز بعض اسبابك تاثيريله مذاكرات هر آن صدد خارجنده جان صيقيجى برطاقم مطالعات ايله ، شخصيات ايله شطحيات وملاطفات ايله سكتيه ، انقطاعه اوغرايور . بوسورتله وقتك بيوك برقسى غائب اوليور ، وشو احوال مجلسك عادتاً دائمى الاجتماع اولماسنى استلزام ايديور . صنعتكاران وتجارك منافع اصليه واساسيه لرى باشندن بودرجه تباعدلى فصل طلب ايديله بيلبر ؟ بناءً عليه آنلر انتخابدن اوزاق طور مقده ونامزدلكه رغبت ايتمه مكده هيچ تردد كوستر مه يورلر . شوقرارى اتخاذ ايتمه لر ينك برسبب مؤيدى ده نامزدلك حالنك امور ومصالح مهمه ينى صورت جديده تمشيته آليشمش جدى آدملىر ايچون خوشه كيده جك هيچ برجهق بولونمامه سيدر .

برنامزد ايچون طرف مخالفك شديد ، اغراض آلود مهاجمات وتعرضاتنه ، شتوم ومفترياتنه عرض نفس ايمك امور ضروريه دندر . بوندن بشقه نه سكون واعتدالك ، نه سلامت افكارك پرتو صالما دىنى برطاقم جمعيات عموميه ده بولونمق ، نطقلر ويرمك لازمدر . بويله بر تشبثده احراز موفقيت ايچون سوز سويله مكه آليشيق اولمق ، تملق وجلب قلوب علمى بيلمك ، اك مشكل الاجرا وعدلى بول بول اورتيه صاحبق ، بعضاً شديد وهمان دائماً آغير وآهنكدار بيانات خطيبانه ايله كندىنى صائق لازمدر .

بوبر ايشدركه معاملات جسيمه صنايعه وتجاربه ايچنده يتشمش بر آدم اوايشه بك فنا حاضر لانمش عد اولونور . زيرا تجارت وصناعت بويله بر رولى ايفا ايچون انسانه نه قابليت ، نه ذوق وخوايش ويرر .

بناءً عليه نامردلیکی کوزه آلدیران تجار و صنعتکاران یا قزاقلارینی ذاتاً تحت تأمینہ آتش و بصورتہ کندیلرینی معاملات صناعیہ و تجاریہ نیک جریان معنادندن آز چوق خارجه چیقارہ بیلمش آدلردر . ، یاخود تشبہات صناعیہ و یا تجاریہ دن فنا برنمرہ الہ اتمکده اولمالری حسبیلہ ترک صنعت و تجارتدن بیوک برشی غائب ایتیمہ جک کیمسلردر .

ایشته زراعت ، صنعت ، تجارت یعنی جداً و حقیقہ ملی عد ایدلک ایجاب ایدن بواج مسلک اساسی اربابنک فرانسه پارلمنتوسنه اشتراک ایتیمہ لری و قسماً اشتراک ایدنلرکده اوصاف مطلوبہ بی حازر اولمالاری اسباب معروضه دن منبعثدر .
یوحالده باقالم فرانسه ملتته بومجلس عالیده کیملر وکالت ایدیور . ؟

۱۰۰ م .

(دوام اولنه جقدر)

معاهداتمز

۱۲

فرانسه قایتولا سیونلری

۸

۲ - الیوم مرغی اولان احکام

۱۱۵۳ - ۱۷۴۰ عهدنامه سنک ۲۵ نجی ماده سی فرانسه حکومتنک ممالک عثمانیه زمرلره فصل آدلرندن قونسولوس تعیین ایدمہ بیلہ جکلرینی کوستربیور : « اسکندریه و طرابلس شام و جزایر و سایر برلرک اسکهلرندہ نصب اولنش قونسولو سارک برینه اول خدمت عهده سنندن کلور بر آدلرین تعیین ایدوب کوندردکلرندہ کسنه مانع اولیمہ .

شو ماده بی تحلیل ایلدی کمزده اوچ قید مهم بولورز :

۱ - فرانسه دولتی ممالک عثمانیه دن ماده مذکورده تعداد اولنان بلاد ساحلیه

ایله سائر محللرک فقط اسکهلرینه قونسولوس تعیین ایدمہ بیلہ جکلدر .